EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.4.2023
COM(2023) 216 final

2023/0119 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse kalapüügivõimaluste jaotamist Euroopa Liidu ja Madagaskari Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu rakendamise protokolli alusel

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Vastavalt asjakohastele läbirääkimisjuhistele[1] pidas komisjon Madagaskariga läbirääkimisi, et sõlmida uus Euroopa Liidu ja Madagaskari vaheline säästva kalapüügi partnerlusleping ja lepingu rakendamise uus protokoll. Eesmärk on anda liidu laevadele juurdepääs Madagaskari kalapüügipiirkonnale ning võimaldada neil püüda seal tuuni ja sellega seotud liike India Ookeani Tuunikomisjoni (IOTC) majandamisvolituste alusel. Lepingu uus tekst ja lepingu rakendamise uue protokolli tekst parafeeriti kõnealuste läbirääkimiste lõpus 28. oktoobril 2022.

Uue lepinguga tühistatakse ja asendatakse praegu kehtiv leping. Uus leping hõlmab nelja-aastast ajavahemikku alates artiklis 19 kehtestatud ajutise kohaldamise kuupäevast, milleks on 1. juuli 2023, kui lepinguosalised selle allkirjastavad, või allkirjastamise kuupäev, kui see on hilisem kui 1. juuli 2023. Uus protokoll kehtib samadel tingimustel kui leping neli aastat alates selle ajutise kohaldamise kuupäevast, st artiklis 19 kehtestatud kuupäevast.

Uue protokolliga nähakse ette võimalused pika rändega kalade püügiks

– 32 tuunipüügiseinerile;

– 13 triivõngelaevale kogumahutavusega üle 100;

– 20 triivõngelaevale kogumahutavusega 100 või alla selle

ning abilaevadele vastavalt India Ookeani Tuunikomisjoni asjakohastele resolutsioonidele.

Oleks vaja määrata kindlaks põhimõtted, kuidas asjaomaseid kalapüügivõimalusi liikmesriikide vahel jaotada.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Uue säästva kalapüügi partnerluslepingu põhieesmärk on luua ajakohastatud raamistik, milles võetakse arvesse reformitud ühise kalanduspoliitika prioriteete ja selle välismõõdet. See aitab jätkata ja tugevdada Euroopa Liidu ja Madagaskari strateegilist partnerlust. Uus säästva kalapüügi partnerlusleping võimaldab lepinguosalistel teha säästva kalanduspoliitika edendamisel tihedamat koostööd, mille puhul võetakse arvesse liidu õiguses tunnustatud mere bioloogiliste ressursside säilitamise eesmärki, kalavarude vastutustundlikku kasutamist Madagaskari vetes ja Madagaskari jõupingutusi kestliku ookeanimajanduse arendamisel, ning see on mõlema lepinguosalise huvides. Samuti aitab selline koostöö luua kalandussektoris inimväärseid töötingimusi.

Uue protokolliga nähakse ette liidu laevade kalapüügivõimalused Madagaskari vetes, kui see on ülejäägi piires asjakohane. See põhineb parimatel kättesaadavatel teaduslikel nõuannetel ja soovitustel, mille on andnud India Ookeani Tuunikomisjon, mis on piirkondlik kalavarude majandamise organisatsioon pika rändega kalavarude majandamiseks. India Ookeani Tuunikomisjoni vastu võetud majandamismeetmed on lisatud ka India Ookeani Tuunikomisjoni poolt piirkonna suhtes kohaldatavatesse ühise kalanduspoliitika

[1] Justiits- ja siseküsimuste nõukogu 3622. koosolek 4. juunil 2018. https://www.consilium.europa.eu/media/36284/st09680-en18.pdf

asjakohastesse sätetesse, eelkõige kalapüügivõimalusi käsitleva määruse[2] asjaomastesse sätetesse. Komisjoni seisukoht põhines muu hulgas eelmise rakendusprotokolli (2015–2018) hindamise tulemustel ning uue protokolli sõlmimist käsitleval ettevaataval hinnangul. Mõlema hinnangu koostasid väliseksperdid.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Läbirääkimised uue säästva kalapüügi partnerluslepingu üle on osa liidu välismeetmetest Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide suhtes ning selle puhul võetakse eelkõige arvesse liidu eesmärke seoses demokraatlike põhimõtete ja inimõiguste austamisega.

Ühtlasi on liit ja Madagaskar 29. augustil 2009 allkirjastatud vahelepingu osalised; selle vahelepinguga loodi ühelt poolt Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise majanduspartnerluslepingu raamistik. Läbirääkimised uue säästva kalapüügi partnerluslepingu üle on kooskõlas majanduspartnerluslepinguga, millega nähakse ette lepinguosaliste koostöö kalakaubanduse ja kalandussektori arendamise valdkonnas, mis hõlmab mere- ja siseveekalapüüki ning vesiviljelust.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 3, milles on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu meetmed kalapüügivõimaluste eraldamise kohta.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek kuulub ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punkti d kohaselt Euroopa Liidu ainupädevusse.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Komisjon tegi 2017. aastal Madagaskariga sõlmitud kalandusalase partnerluslepingu protokolli (2015–2018) järelhindamise ja protokolli võimaliku uuendamise eelhindamise[3].

Protokolli (2015–2018) järelhindamisel leiti, et see täiendas muid piirkonnas sõlmitud juurdepääsukokkuleppeid, võimaldades liidu laevadel optimeerida pika rändega kalavarude püüki, järgides India Ookeani Tuunikomisjoni kehtestatud piirkondlikke eeskirju. See oli liidu sidusrühmade vajaduste seisukohast asjakohane, kuna andis liidu kalalaevade käitajatele prognoositava juurdepääsu produktiivsele püügipiirkonnale, kus on palju sihtliike. Juurdepääs Madagaskari vetele annab Réunionis asuvatele liidu triivõngelaevadele võimaluse laiendada püügipiirkondi naabervetesse. Liidu tuunipüügilaevastiku tegevus Madagaskari vetes ja India ookeanis laiemalt on avaldanud Madagaskarile märkimisväärset positiivset sotsiaal-majanduslikku mõju ning tänu kohalikule töötlemisvõimsusele loob Madagaskar osa lisandväärtusest; liidu rahaline toetus on kehtestatud tasemel, mis on üldjoontes kooskõlas

[2] ELT L 28, 31.1.2023, lk 1–219. Vt 5. jagu ja lisa IJ.

[3] Évaluation rétrospective et prospective du protocole à l'accord de partenariat dans le domaine de la pêche durable entre l'Union européenne et la République de Madagascar – Euroopa Liidu Väljaannete Talitus (europa.eu)

kasutatud kalapüügivõimalustega. Valdkondliku toetuse kohta märgiti hinnangus, et programmi rakendamine on olnud rahuldav ja keskpikas perspektiivis on väljamaksmismäär olnud hea ning et tulevases valdkondlikus toetusprogrammis tuleks keskenduda seire, kontrolli ja järelevalve tõhustamisele, tervisekontrolli suutlikkuse tugevdamisele, et säilitada ekspordivõimekus, ning meremeeste kutsealase väljaõppe toetamisele. Samuti võiks tulevane valdkondlik toetusprogramm arendada riiklikku kalandussektorit, toetades väikekalureid ja tagades tõhusa koordineerimise muude rahastajate poolt toetatavate tegevustega. Hindamise käigus soovitati ka eraldada osa olemasolevatest vahenditest selleks, et võtta tööle väline tehniline assistent, kelle ülesandeks on koordineerida ja hõlbustada valdkondliku toetusprogrammi rakendamist.

Liidu jaoks on oluline säilitada vahend, mis võimaldab tihedat valdkondlikku koostööd riigiga, kes on oluline partner ja liitu kalatoodete tarnija, kelle sidusrühmad on tegusad rahvusvahelisel areenil ja kellel on liidu laevastikule huvi pakkuvad püügipiirkonnad.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Eespool osutatud hindamise raames konsulteeris komisjon liikmesriikide, tööstusharu esindajate ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonidega, samuti Madagaskari kalandussektori haldusasutuste ja kodanikuühiskonna esindajatega. Konsultatsioonid toimusid ka kaugpüügi nõuandekomisjonis. Kõnealustest konsultatsioonidest ilmneb, et Euroopa Liidu ja Madagaskari huvides on säilitada vahend, mis võimaldab teha põhjalikku valdkondlikku koostööd, ja pakub Madagaskarile mitmeaastast rahastamisvõimalust; ELi laevastiku huvides on säilitada kalandussektorit käsitleva lepingu abil juurdepääs olulisele kalapüügipiirkonnale. Alates 2018. aasta hindamisest on kutsesektor kaugpüügilaevastiku nõuandekomisjon koosolekutel kinnitanud, et tema huvi on alles.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ühise kalanduspoliitika määruse artikli 31 lõike 10 kohaselt kutsus komisjon eel- ja järelhindamist tegema sõltumatu konsultandi.

4. MÕJU EELARVELE

Määruse eelnõu ei mõjuta liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käesolev menetlus on algatatud paralleelselt menetlustega, mis on seotud nõukogu otsusega Euroopa Liidu ja Madagaskari Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendusprotokolli liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta, samuti nõukogu otsusega nende sõlmimise kohta. Käesolevat määrust tuleb hakata kohaldama niipea, kui lepingukohane kalandustegevus osutub võimalikuks, st protokolli ajutise kohaldamise kuupäeval.

2023/0119 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse kalapüügivõimaluste jaotamist Euroopa Liidu ja Madagaskari Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu rakendamise protokolli alusel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon pidas Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Madagaskari Vabariigi vahelise uue säästva kalapüügi partnerluslepingu (edaspidi „partnerlusleping“) ja selle uue rakendusprotokolli (edaspidi „protokoll“) üle.

(2) Partnerlusleping ja protokoll parafeeriti kõnealuste läbirääkimiste lõpus 28. oktoobril 2022.

(3) Partnerluslepinguga tunnistatakse kehtetuks samade lepinguosaliste vahel sõlmitud varasem kalandusalane partnerlusleping, mida kohaldati alates 19. detsembrist 2007[4].

(4) Kooskõlas nõukogu otsusega (EL) 2023/...[5] allkirjastati uus partnerlusleping ja selle protokoll [lisada allkirjastamise kuupäev], eeldusel et need sõlmitakse hilisemal kuupäeval.

(5) Protokolli kohased pika rändega kalavarude püügivõimalused, mis on kehtestatud kooskõlas India Ookeani Tuunikomisjoni soovituste ja resolutsioonidega, tuleks jaotada liikmesriikide vahel kogu protokolli kohaldamisajaks.

(6) Võttes arvesse liidu püügitegevuse majanduslikku tähtsust Madagaskari kalapüügipiirkonnas ja vajadust vähendada nii palju kui võimalik sellise tegevuse katkestamist, on need meetmed kiireloomulised. Selleks et võimaldada liidu laevade püügitegevust nii kiiresti kui võimalik, kohaldatakse protokolli ajutiselt alates 1. juulist 2023, tingimusel et see allkirjastatakse, või alates selle allkirjastamise kuupäevast, kui see toimub pärast 1. juulit 2023. Seepärast tuleks käesolevat määrust kohaldada alates samast kuupäevast,

---

4 ELT L 331, 17.12.2007, lk 7.

5 Nõukogu … 2023. aasta otsus (EL) 2023/… … kohta (ELT C […], […], lk […]).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Madagaskari Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu rakendamise protokollis (edaspidi „protokoll“) sätestatud kalapüügivõimalused jaotatakse kogu protokolli kohaldamisajaks liikmesriikide vahel järgmiselt:

a) Tuunipüügiseinerid

Hispaania:	16	laeva
Prantsusmaa:	15	laeva
Itaalia:	1	laev
Kokku:	32 laeva	

b) Triivõngelaevad kogumahutavusega üle 100

Hispaania:	7	laeva
Prantsusmaa:	5	laeva
Portugal:	1	laev
Kokku:	13 laeva	

c) Triivõngelaevad kogumahutavusega 100 või alla selle

Prantsusmaa:	20	laeva
Kokku:	20 laeva	

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates protokolli ajutise kohaldamise kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja